

tíðindablaðið

Útgevari: p/f sosialurinn

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurinn. Prent: p/f pressan 1981

sosialurinn

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Standið saman

oddagrein

Í MORGIN ER 1. MAI — altjóða arbeiðaradagurinn. Á hesum degi er vanligt, at arbeiðsfólk kring allan heim savnast til hátíðarhald, har lítið verður aftur um bak og metingar gjørdar um hvat framtíðin kann hava at bjóða. Hesin dagur hevur verið hildin síðani 2. Sosialistiski Internationali, fyrri 94 árum síðani, samtykti at halda dagin sum arbeiðaradag.

TAD ER NÓGV broytt hesi ár hvat víðurskiptum hjá verkamannafjöldini víðvíkur. Frá líkamligari trælking og kúging er vunnið hesi stætt nøkunlunda mannsømilig kor.

SUM IKKI á einum øki, vóru vit eisini her eftirbátur við at tryggja arbeiðandi fjøldini hampulig kor. Tað eru ikki líðin meir enn stívliga tjúgu ár síðani vit fingur tær sosialu lógirnar so sum fólkapersiónina. Síðani eru ávísir batar framdir sum t.d. ein stytting av arbeiðs vikuni. Eisini er lóg samtykt um arbeiðsaravend, soleiðis at verkafólkið kann virka undir tryggja víðurskiptum, og sum tað seinasta og størsta sosiala framstigið í nýggjari tíð: sjúkradagpeningaskipanin. Henda lóg, sum tryggjar teimum

tímaløntu eina inntøku undir sjúku.

TAD ER TÍ VERT at geva gætur, at eingi framstig hendur á sosiala økinum fyrr enn Javnaðarflokkurin fekk avgerandi ávirkan á føroyskan politikk. Hetta er ein politikkur, sum flokkurin øll hesi árin hevur strembað fram ímóti gjøgnum skiftandi landsstýri. Javnaðarflokkurin hevur ongantíð einsamallur havt meiriluta, men hevur roynt at náað hesi úrslit gjøgnum neyðsemjur við samgonguflokkar.

JAVNAÐARFLOKKURIN ER ein partur av arbeiðararøsluni. Hin parturin eru verkamannafeløgini. Hesi hava alt síðan tey vóru stovnaði gjørt eitt ótroystiligt og gygdargott arbeiði. Tað var ynski, at hesi feløg, so ólík tey eru, stóðu betur saman, og høvdu tá betri møguleika at gjørt seg galdandi. Ein spjadd arbeiðararøsla er størsta ynski hjá kapitalvaldinum og ørindasveinum tess á tingi.

TAD SKAL VERA OKKARA vón, at verkamannafeløgini øll finna saman í ein landsfelagsskap, sum saman við sosialistum á tingi, eru før fyri at standa ímóti tí harða ágangi frá mongum síðum. Ikki fyrr enn tá er møguleiki skaptur til satt fólkaraði í Føroyum.

Hvar eru tit kvinnur

Hvar er Jona Henriksen, hvar er Hanna Lisberg, Sigrid Dalsgaard og aðrar kvinnur, sum hava latið seg brúkað av okkara mansjovnistiska samfelag, so tað stendur eftir. Hyggja tit ongantíð eftir, hvar tit standa. Ella lesa tit ikki bløðini, lesa tit heldur ikki Sosialin — og siggja tit ikki, hvussu teir sjofla okkum til, sum vilja verja kvinnuna og hennara óunveriliga rættindi? Eg haldi, at tit hava forsmæt tykkum — ti leygdagin kundi man lesa í Sosialinum, at tað ikki eru kvinnur til.

Tit løsu kanska ikki, hvat teir skriva um nýggja hotellið. Eftir Sosialinum at døma, er tað bara fyri menn, ikki kvinnur. Jú, til at servera fyri monnum.

Har stendur, at tað sum kanska mest hugtekur, sjálvt ein Havnamann, er útsýnið. Ja, sjálvt útsýnið er forbeildið fyri menn.

Hvat hugsa tit fyri tykkum, kvinnur. Hvi tala tit ikki at. Hvi út-skipta tit ikki hesar menn, sum bara liva fyri monnum og halda kvinnuna vera bara til at striðast?

Eg havi tikið mína stóðu.

Eg stemmi ikki fyri nøkrum manni, hóast eg havi ein mann, so kundi tað aldri fallið mær inn.

Gerið sum tær íslensku kvinnurnar. Veljið kvinnur inn á ting. Tá skulu tit nokk fáa annað at siggja. Ti kvinnur eru ikki byttar, sum tit kanska halda. Vit duga eisini at siggja, já sjálvt útsýnið frá hotellinum er

bara fyri menn.

Kvinnumaður

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brovini.

Facistaróp um Sovjet í Dagblaðnum

23 aftursvør

Sosialurinn prentar í dag seinasta partin av aftursvari frá Hogni av Heiði til Óla Breckmann.

I hesum partinum kemur hann m.a. á tali- og skrivifrælsi, og vísir á, at tað hevði verið meira «frísint» — herróp Fólkaflaksins —

Ikki at tikið slíkar greinir upp

21. «Barnadeyðin er oktur 50% seinastu 10 árin í Sovjet». — Hetta er tann bera lygn, eins og tað mesta úr sama gáki. Fólk

gera sum tey vilja, um tey trúgva Breckmanni ella hesum sovjetsku hagtølunum, ið visa heilt annað:

Aldur	1897	1939	1959	1979
0—4	133,0	75,8	11,9	8,6
5—9	12,9	5,5	1,1	0,6
10—14	5,4	2,6	0,8	0,4

Kelda: Statistbjúrdrabssar, Moskva

Hetta er ein veldugur bati, takkað verið landsins sosiala umsorganarpolitikki. Spurdur um nokur stætt eigur frammi-hjártendi á tí socialistiska Sovjet, hevði eg játta, — tað eru bornini.

Væri stendur til í tí mergkapitalistiska USA, «ovurnøgðarinnar ríki» (— sum Óla dámar so væl at bera Sovjet saman við), har 2,5 milj. børn, serliga nekarabørn, sambært UNESCO, ikki ganga í skúla, og 7 milj. eldri skúlubørn duga hvørki at lesa ella skriva, tí tey í skúlalíðini noyðast at arbeiða onkunstaðni fyri at hjálpa foreldrunum at fáa endarnar at røkka saman. Tey eru kapitalisins offur. Heilt synderlig er stóðan í amerikansku fátækraþýlingunum, har barnadeyðin orsakaður av mattróti og rottubitum er ájavnur honum í Guatemala og Bangladesj. Har fæst eingin læknavitjan í lag, tí hvør skal gjalda? Og tann kristiligi Reagan, cowboy-hetjan hjá Óla Breckmann, sker áhaldandi útreiðslurnar niður á heilsuøkinum fyri at veita krígsíðnaðinum betri smidgi at standa seg ímóti «tí óndu sosialismuni».

22. «Í Føroyum verður kommunisma, sum ikki er annað enn sosialisma í ysta konsekvensi, roknað fyri at vera brotsgerð ímóti mannaættini».

— Her verður egin hugsan togd út og gjord til føroyinga felagshugsan. Hvarja føroyska meiningakanning hevur tú at styðja henda pástandin? Tilik meiningakanning hevði verið vitleys, ja púra látlur, tí ikki meti eg meira enn 1—3% av øllum

vaksnum føroyingum hava rættuligt skil á, hvat kommunisma er fyri nakað, hóast nú eru líðin 100 ár síðan deyða Marx. Ti, so synderlig og rong er tann mynd, ið skúli og tíðindastovnar landsins geva av kommunistisku (og socialistisku) fyrirmyndunum — tá tað hendir seg at soverðið verður tikið upp á mál — at tað er at gráta um. Fólkid verður dagliga villileitt, serstakliga av geiparum sum Óla B., ið einki skil hava á kommunismu og sosialismu. Kommunisma — «brottsverk ímóti mannaættini?»

— Hetta stendur púra óskillegt fyri mær, ikki fari eg tilkan pástand. Fullkomiliga einki hald er í tilikun ógrundaðum. Eyðvitað er hatta ætlað at gera kapitalismuni menniskjaligan anda. Í hesum sambandi er vert at hava í geyma týsku fascismuna (nazismuna), sum ikki var annað enn eirindaleys kapitalisma í gekkaskorti.

— Í ysta konsekvensi: Óll tann kapitalistiska samfelagsskipanin var varðveitt, og erkafiggindin var tað socialistiska, anti-imperialistiska Sovjetsamveldið. Sum kunnugt vóru í hesum imperialistiska ævintýrinum framdar verstu brotsgerðirnar í mannasøgnini. Og hvør veitir enn livd fyri hundræðals nazistiskum mannaslagtarmu? Krógva drápsmenn sum Klaus Barbe, ódjör, ið eirindaleyst og miðvist myrdu hundræðals, ja túsdntals sakleys — pápar, mammur og børn! Her eru tað tey «hámettaðu» pengastýrdu Vesturtýskaland, USA og tess sameindu í Suðurameriku,

sum standa fyri skotum. So, Óli Breckmann, gevst tú heldur við at hanga óndu, «effektivu» ideologi tina út á snór. Hon eigur onga framtíð fyri sær.

Ikki kann eg loyva mær ta látluriga og óhovisku framferð at fara og verja kommunistisku hugsjónina ímóti útspillan og ósannindum. Eg veit, at bakbiting og lygn er lógásetta framferðin hjá næmingum Goebbelsar. So andstyggiligt hatta hatríð er í veru, ber tað boð um, hvussu máttmikil og ógilig kommunistiska hugsjónin er fyri eygum teirra.

Teir ganga eftir forskriftini hjá Goebbels: Um tú endurtekur lygnina nóg ofta, fara fólk at trúgva henni.

23. At enda seinasti dungi: «Men Sosialurinn átti at duga sær meiri hógv — og um ikki annað, so snildir — enn at runnið sneisaorindi fyri heidningarnar í Kreml. Vanlig fólk harmast og óstast yvir slíka skrivning. Ó.B.» — Hyggja sigg! At Sosialurinn ikki átti at verið so snildur at givið fólkum, ið verja sannleikan, síðurúmd í blaði sínum, er einki mæteri enn eitt grenj ímóti talifrælsinum. Fyri Óla B. er tað snildari at útihiysa soverðum óðrvisishugsandi, hatta hevði verið meira «frísint», — herróp Fólkaflaksins. Eg fari í hesum sambandi at takka Sosialinum fyri tær góðu sømdir, ið mær eru veittar (14. september tekur ikki ímóti fleiri greinum frá mær, eftir at blaðið misti haldarar av seinastu grein minni har. Tá komu tit sjóndar, hvussu heft blaðið er at ávisum áhuga-bólum). Varðveitið tit á Sosialinum talifrælsið, hóast figgindar tess ilskast.

At «vanlig fólk harmast og óstast yvir slíka skrivning», sum Óli Breckmann at enda gremur seg um, átti stavurin sjálvur at verið tann seinasti at tikið upp á tungu. Óivað metir hann seg sjálfvan sum «vanligt fólk»!

Eftir øllum at døma hevur tann villi akademikarin ikki lisið øll tey dyggu mótprógvini, sum greina-røðin hjá mær sýndi, men ber í síni hjálparleysu óvund og grundleggjandi ókunneika til sovjetsk víðurskipti eini heima-spunnin ósannindi fyri og onnur eftir fram fyri tykkum. Hatta er ysta á herferð undir merki kristindómsins í vón um sigur býtleikans á skynseminum!

Tøkk fyri, enn einaferð, Sosialurinn; tykkum blaðastu heilsur.